

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 268. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324073848352/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Det varede ikke længe, førend Karakterrollerne blev mindre personligt følte, saaledes Jachimo i *Cymbeline*, Shylock i *Købmanden fra Venedig*; overhovedet har han ikke havt sine bedste Roller i Shakespeare, hverken levendegjort Prins Henrik eller Romeo. Dertil hører et ildfuldere Sind, et voldsommere Naturel, end Emil Poulsen besider.

Paa samme Tid som han slappedes overfor Karakterrollerne, klarede han de unge Elskere ud fra alle Skær og sejlede dem ud paa Romantikens ensformigt blaa og stille Sø. Bertran de Born i Januar 1872 var her Gennembrudt. Med denne Rolle, hvori Emil Poulsen saa' udmærket ud, sang nydeligt og spillede frejdigt, omend deklamatorisk, blev han Publikums, særligt Damernes erklærede Yndling. Han var nu Avtoritet, Første-Skuespiller, Geni.

Han er i Virkeligheden en Skuespiller af højeste Rang, og utallige Gange har han vist sin rige Overlegenhed. Han er den ved vort Teater, som forstaar en Replik sikrest, idet han med en rentud beundringsværdig Smidighed følger sig efter en Forfatters Stil og præcist finder det Gode og Karakterfulde i Repliken. I et moderne Skuespil, hvor han ikke fristes ind paa det Akademiske, siger Emil Poulsen aldrig et Ord fejlagtigt. Maaske kun den, der i sine egne Repliker har hørt denne Mester — thi i saa Henseende er han Mester — forstaa og forklare Ordene, maaske kun en Forfatter

vil fuldkomment paaskønne Emil Poulsens uforlignelige Diktion.

Som sagt, Bertran de Born var Sejrens første Fanfare. Den gentager sig seks Aar efter i Maj 1878 med *Ambrosius*. Publikums Jubel stiger til Delirium. Poulsen bærer atter denne uhyre Beundring med megen Sindsro, men udviklende kunde det unægteligt ikke være for hans Kunst i adskillige Aar at have *Ambrosius* som Glansnummer. Selv var han ikke begejstret for Stykket, dog end mindre for de senere Molbechske Skuespil; det maa derfor overraske noget, at han har valgt sig den gamle Paradehest til Gallafesten. Man undrer sig over, at han vil betone sin Plads i Teaterhistorien som *Ambrosius'* Fremstiller.

Han har nemlig ganske andre Krav paa Literaturens Tak end igennem denne sildefødte og afblegede Romantik. Omtrent to Aar efter satte han sig med Helmer i *Et Dukkehjem* fast i Højsædet som Scenens ypperste Karakterfremstiller. Han spillede langt bedre end Fru Hennings, ogsaa langt bedre end den norske Fremstiller af Helmer. Indsigtsfuldere Kunst kunde man ikke se: alt kom Poulsen til Gode i denne Rolle, baade hans skarpsindige og dannetklare Diktion, hans eget noget æstetiske og reaktionære Naturel og hans fine Literaturkendskab. Han forstod Rollen eller følte den som en Art Satire, der kunde ramme hans eget Parti, og han morede sig